

РЕЙ БРЕДЪРИ БРЕГЪТ ПО ЗАЛЕЗ-СЛЪНЦЕ

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2008

chitanka.info

Том се заслуша, нагазил до коляно във водата, с плавей в ръка.

Бе късен следобед. Къщата, намираща се нагоре към Крайбрежната магистрала, тънеше в мълчание. Вече не тропаха шкафове, не щракаха ключалки, не се чупеха по невнимание вази, не се затръшваха за последно врати.

Чико стоеше на бледия пясък и промиваше ситото си, събираше изгубени монети.

— Остави я — рече той на Том, без да се обръща към него.

Така бе всяка година. За около седмица или месец от прозорците на дома им се лееше музика, покрай парапета на верандата се появяваха нови саксии с мушката, вратите и стълбите се покриваха със свежа боя. Дрехите на жицата за простиране се сменяха от арлекинови панталони до тесни модни облекла и прекрасни мексикански рокли, сякаш бели вълни се разбиваха зад къщата. Вътре картините се сменяха — имитациите на Матис отстъпваха място на псевдоиталиански Ренесанс. Понякога, като вдигнеше поглед, можеше да види някоя жена да си суши косата като ярък жълт флаг на вятъра. Друг път флагът бе черен или червен. Понякога жената бе висока, понякога ниска на фона на небето. Но никога нямаше две жени наведнъж, винаги само една. А накрая настъпваше ден като този...

Том добави плавея към растящата купчина недалеч от мястото, където Чико пресяваше милионите следи, оставени от отдавна заминали си летовници.

— Чико. Какво изобщо правим тук?

— Живеем си царски, момче!

— Нещо не се чувствам като цар, Чико.

— Ами поработи по въпроса, момче!

Том видя как ще изглежда къщата след месец — саксиите пълни с прах, стени със следи от свалени картини, пясък вместо килими по пода. Стаите ще отекуват като раковини на вятъра. И нощ след нощ в стаите си той и Чико ще слушат как вълните се разбиват на безкрайния плаж, без да оставят нито следа.

Кимна едва-едва. Веднъж годишно си довеждаше хубаво момиче, убеден, че най-сетне е намерил истинската и че след нула време ще се оженят. Но жените му винаги се измъкваха тихо преди зазоряване — усещаха, че са ги взели за някоя друга и че не могат да изиграят ролята си. Приятелките на Чико пък си отиваха като прахосмукачки — с

ужасен грохот, рев и викове, като претърсваха всичко до последния парцал, изчегъртваха перлите от всяка мида и отмъкваха всичко като онези декоративни кученца, които Чико галеше и дразнеше от време на време, като ги караше да си показват зъбите.

— Дотук четири жени от началото на годината.

— Добре, господин съдия — ухили се Чико. — А сега ми покажи къде е съблекалнята.

— Чико... — За момент Том прехапа устна, после продължи: — Мислех си. Защо не се разделим?

Чико го гледаше мълчаливо.

— Искам да кажа, може би ще имаме повече късмет сами — побърза да добави Том.

— Е, проклет да съм — бавно рече Чико, стиснал ситото в големите си юмруци. — Момче, нима не знаеш как стоят нещата? Ние с теб ще бъдем тук до двехилядната година. Двама ненормални безмозъчни дъртака, греещи кокалите си на слънце. Вече нищо няма да ни се случи, Том. Прекалено късно е. Набий си го в тиквата и млъкни.

Том преглътна и впери поглед в другаря си.

— Мисля да се махна... следващата седмица.

— Млъквай, затваряй си устата и се залавяй за работа!

Чико раздражено тръсна пясъка, който го бе дарил с четиридесет и три цента в дребни, петачета и десетачета. Загледа се с невиждащи очи в монетите, блеснали в ситото като топчета на флипер.

Том не помръдваше, затаил дъх.

Сякаш и двамата очакваха нещо.

Нещото се случи.

— Хей... хей... хей...

Някъде отдалеч се разнесе вик.

Двамата бавно се обърнаха.

— Хей... хей... хей!...

Някакво момче тичаше по брега на двеста метра от тях, викаше и размахваше ръце. В гласа му имаше нещо, от което Том внезапно го побиха тръпки. Скръсти ръце и зачака.

— Хей!

Момчето стигна до тях и задъхано посочи назад.

— Жена, някаква странна жена при Северната скала!

— Жена! — Думата експлодира от устата на Чико и той се разсмя. — О, не! Не!

— Какво ще рече „странна“? — попита Том.

— Не знам! — извика момчето и се ококори. — Трябва да я видите! Ужасно странна!

— Да нямаш предвид „удавена“?

— Може би! Изплува от водата и сега лежи на брега, трябва да я видите сами... странна... — Гласът на момчето заглъхна. То отново погледна на север. — Има рибешка опашка.

Чико се разсмя.

— Още е рано за напиване, моля-моля.

— Моля ви! — Момчето запристъпва от крак на крак. — Не лъжа! Ох, давайте по-бързо!

Побягна, усети, че не го следват, и се обърна слисано.

Том усети как устните му сякаш сами се размърдаха.

— Нямаше да тича толкова далеч само заради някаква шега, не мислиш ли, Чико?

— Някои тичат и за още по-дребни неща.

Том тръгна.

— Добре, синко.

— Благодаря, господине, благодаря ви!

Момчето се затича. Том измина двайсетина метра и погледна назад. Чико присви очи, сви рамене, отърси уморено ръце и ги последва.

Тръгнаха на север по потъващия в здрач плаж. Мънички бръчки се виждаха около светлите им очи; изглеждаха по-млади за възрастта си — косата им бе подстригана съвсем късо и не се виждаше сивото. Подухваше ветрец, океанът се надигаше и отдръпваше с дълги сътресения.

— Ами ако наистина се окаже истина? — обади се Том. — Ако океанът наистина е *изхвърлил* нещо *такова* на Северната скала?

Избърза напред още преди Чико да успее да отговори; мислите му препускаха край брегове с раци колкото конски подкови, морски таралежи, кафяви водорасли, морски звезди и камъни. Неведнъж бе говорил за това какви същества живеят в морето и сега имената се връщаха обратно с диханието на вълните. Аргонавти, шепнеха те, треска, морски дявол, змиорка, морски слон, сафрид, калкан и белуга,

бял кит и делфин, морско куче... винаги се чудиш как ли изглеждат, особено с тия странни имена. Може би никога през живота си няма да ги видиш да се издигат от солените поляни далеч от безопасния бряг, но те винаги са там и имената им, заедно с хиляди други, рисуват картини. И ти гледаш и мечтаеш да си фрегата, да прелетиш девет хиляди мили и да се върнеш някоя година, нагледал се на океани.

— Ох, по-бързо! — Момчето бе изтичало обратно и се взираше в лицето на Том. — Може да отплува!

— Спокойно, момче — каза Чико.

Наближиха Северната скала. Там стоеше второ момче и гледаше надолу.

Може би с периферното си зрение Том забеляза на пясъка нещо, което го накара да не иска да гледа право към него, а да впери поглед във второто момче. То бе бледо и сякаш не дишаше. От време на време си спомняше да си поеме дъх, очите му се фокусираха, но колкото повече гледаха нещото в пясъка, толкова повече се изцъкляха. Водата измокри маратонките му, но момчето не помръдна, дори не забеляза.

Том погледна към пясъка.

И в същия миг изражението му стана като изражението на момчето. Ръцете му по същия начин се отпуснаха от двете му страни, той зяпна, а и без това светлите му очи сякаш се обезцветиха още повече.

Слънцето щеше да залезе след десетина минути.

— Дойде една голяма вода и тя се появи — каза първото момче.

Всички гледаха лежащата жена.

Косата ѝ бе много дълга и лежеше на пясъка като струни на огромна арфа. Водата галеше кичурите ѝ, надигаше ги и ги спускаше, всеки път в различна прическа и силует. Косата бе дълга сигурно пет или шест стъпки, с цвят на лимон, и се бе пръснала по мокрия пясък.

Лицето ѝ...

Мъжете се наведоха в почуда.

Лицето бе като бяла пясъчна скулптура, няколко капки блестяха по него като летен дъжд по листенцата на кремава роза. Бе като луната през деня — бледа и някак нереална в синьото небе. Бяло като мрамор, с едва забележими лилави вени на слепоочията. Спуснатите ѝ клепачи бяха леко синкави, сякаш очите ѝ виждаха през нежната тъкан как четиримата стоят и се взират в нея. Устата ѝ бе бледочервена морска

роза, пълна и затворена. Шията ѝ — тънка и бяла, гърдите — малки и бели, ту разголени, ту прикрити от водата. Зърната ѝ бяха розови, тялото — стряскащо бяло, почти като сияние, като бяло-зелена мълния върху пясъка. И когато водата я раздвижваше, кожата ѝ проблясваше като перла.

Надолу тялото ѝ от бяло ставаше много бледосиньо, от много бледосиньо до бледозелено, от бледозелено до изумрудено, до зеленото на мъха и неузрелия лимон, до тъмнозелени искри и пайети; и всичко това струи, прелива като извор, извива се нежно, игра на светлина и сянка, за да завърши с дантелена опашка, ветрило от пяна и скъпоценни камъни на пясъка. Двете половини на създанието са тъй единни, че не може да се открие къде перлената жена, бяла като крем и ясно небе, прелива в амфибия, способна да се носи по течението, по вълните, които я бяха изхвърлили на брега и сега я дърпаха обратно към дома ѝ. Жената бе морето, морето бе жена. Помежду им нямаше цепнатина или шев; илюзията, ако наистина беше илюзия, бе пълна и кръвта от едната половина течеше и се смесваше с ледените води, които сигурно течаха в другата.

— Исках да тичам за помощ. — Първото момче сякаш не смееше да говори високо. — Но Скип каза, че е мъртва и че не може да ѝ се помогне. Наистина ли е умряла?

— Никога не е била жива — рече Чико. — Разбира се — продължи той, внезапно усетил върху себе си погледите на всички. — Останала е от някое киностудио. Гума върху метален скелет. Кукла.

— О, не, истинска е!

— Някъде ще намерим етикет — каза Чико. — Ето.

— Недейте! — възкликна първото момче.

— По дяволите. — Чико понечи да обърне тялото и спря. Отпусна се на колене; физиономията му се промени.

— Какво има? — попита Том.

Чико отдръпна ръка и я погледна.

— Сгрещил съм... — едва чуто рече той.

Том докосна китката на жената.

— Има пулс.

— Напипваш своя собствен.

— Не знам... може би... може би...

Жената лежеше пред тях, горната половина на тялото ѝ бе лунна перла и морска пяна, а надолу — бляскави древни зелено-черни монети, плъзгащи се една по друга под вятъра и водата.

— Това е някакъв трик! — внезапно възкликна Чико.

— Не. Не! — Също тъй внезапно Том избухна в смях. — Не е фокус! Господи, Господи, чувствам се страхотно! Не съм се чувствал така от дете!

Бавно я обиколиха. Една вълна докосна бялата ѝ ръка и пръстите ѝ леко им махнаха. Сякаш с жеста приканваше друга вълна да дойде и да повдигне — първо пръстите, после китката, ръката, главата и цялото тяло, и да я отнесе обратно в морето.

— Том. — Чико отвори уста, после млъкна за момент. — Защо не докараш пикапа?

Том не помръдна.

— Чуваш ли ме?

— Да, но...

— Какво но? Можем да продадем това нещо някъде, не знам — в университета, в оня аквариум на Тюленовия плаж или... ами, по дяволите, защо пък ние не организираме нещо? Виж какво. — Той разтърси ръката на Том. — Иди на пристанището. Купи три чувала натрошен лед. Извадиш ли нещо от морето, трябва ти лед, нали така?

— Изобщо не съм се замислял за това.

— Ами замисли се! Хайде, действай!

— Не знам, Чико.

— Какво искаш да кажеш? Истинска е, нали така? — Той се обърна към момчетата. — И *вие* казвате, че е истинска, нали? Че какво чакаме тогава?

— Чико, я по-добре ти иди за лед — каза Том.

— Някой трябва да стои тук и да гледа да не я отнесе приливът!

— Чико — рече Том. — Не знам как да го обясня. Не искам да ти мъкна лед.

— Тогава сам ще ида. Момчета, натрупайте пясък тук, за да преградите вълните. Ще ви дам по петарка. Хайде, почвайте!

Лицата на момчетата бяха бронзово-червеникави от лъчите на докосващото хоризонта слънце. Бронзови бяха и очите им, втренчени в Чико.

— Господи! — възкликна той. — Това е по-добре от намиране на амбра!

Бегом изкачи близката дюна, извика: „Хващайте се на работа!“ и изчезна.

Том и двете момчета останаха със самотната жена край Северната скала, а една четвърт от слънцето вече се бе скрила зад хоризонта. Пясъкът и жената бяха розово-златисти.

Том погледна лицето и дългите кичури коса, пръснали се по брега като лира.

— Прекрасна е.

Момчетата кимнаха, без да се усетят.

Една чайка излетя зад тях от дюните. Момчетата ахнаха и се обърнаха.

Том го побиха тръпки. Видя, че момчетата също треперят. Чу се автомобилен клаксон. Очите им уплашено примигнаха. Всички вдигнаха погледи към магистралата.

Една вълна обгърна тялото в прозрачна водна рамка.

Том кимна на момчетата да се отдръпнат.

Вълната премести тялото на два пръста към сушата и на четири обратно към морето.

Следващата го побутна на четири навън и го повлече десет навътре.

— Но... — започна първото момче.

Том поклати глава.

Третата вълна повдигна тялото и го отнесе на две стъпки към морето. После още една по мокрия пясък, после още шест.

Първото момче извика и се затича към тялото.

Том го хвана в движение за ръката. Момчето изглеждаше безпомощно, уплашено и тъжно.

За момент вълните утихнаха. Том погледна жената. Истина е, мислеше си. Истинска е, моя е... но... но тя е мъртва. Или ще умре, ако остане тук.

— Не можем да я оставим — каза първото момче. — Не можем, просто не можем!

Другото момче застана между жената и морето.

— Какво ще правим с нея, ако я задържим? — пожела да знае то, гледаше Том.

Първото момче се опита да измисли нещо.

— Можем... можем... — Млъкна и поклати глава. — Ох, по дяволите.

Второто момче се отдръпна и освободи пътя към морето.

Следващата вълна бе голяма. Когато се отдръпна, пясъкът бе пуст. Белотата бе изчезнала заедно с черните диаманти и златните струни на арфата.

Стояха на брега на морето, загледани в далечината, мъж и две момчета, докато не чуха пикапа да се катери по дюните зад тях.

Последното резенче от слънцето потъна.

Чуха бягащи стъпки по дюните и нечий вик.

Пътуваха обратно в мълчание, оставяха широки следи по притъмняващия плаж. Момчетата седяха отзад върху чувалите натрошен лед. После Чико започна да ругае, без да спира, полугласно, плюеше през прозореца.

— Три чувала лед. Три чувала! Какво да го правя сега? И съм мокър, мокър до кости. Ти дори не помръдна, когато скочих във водата да я търся! Идиот! Идиот! Изобщо не си се променил! Като всеки друг път, както винаги! Нищо не правиш, абсолютно нищо, само си стоиш, стоиш си, нищичко не правиш, само стоиш и зяпаш!

— А ти какво си направил, би ли ми обяснил? — уморено попита Том, гледаше напред. — И ти си същият, с нищо не си по-различен, все едно и също. Да можеше да се видиш.

Оставиха момчетата край тяхната крайбрежна барака. По-малкото се обади тъй тихо, че едва го чува от вятъра.

— Господи, никой няма да ни повярва...

Двамата мъже продължиха нататък, после спряха.

Чико мълча две или три минути, докато юмруците му не се отпуснаха, после изсумтя:

— Дявол да го вземе. Може пък да е за добро. — Пое дълбоко дъх. — Знаеш ли какво си мисля? Шантава работа. След два-сет-трийсет години посред нощ звъни телефонът. Ще е някое от двете момчета, пораснало, обажда се от някакъв бар. Посред нощ, звъни и пита. *Вярно е, нали? Нали наистина се случи? През петдесет и осма, на нас? А ние седим на ръба на леглото и отвъръщаме, да, момче, вярно, наистина се случи. На нас, през петдесет и осма. И те — благодаря, а*

ние — няма нищо, живи и здрави. И си пожелаваме лека нощ. И после не се обаждат две-три години.

Двамата седнаха в тъмното на стъпалата на предната веранда.

— Том.

— Какво?

Чико помълча мъничко.

— Том, следващата седмица... няма да се махнеш.

Том се замисли, продължаваше да стиска между пръстите си отдавна изгасналата си цигара. И разбра, че вече никога не би могъл да се махне. Защото ден след ден ще слиза до морето и ще плува сред зелените и бели огньове, ще се гмурка до тъмните пещери под странните вълни. Утре, вдругиден и тъй нататък. Винаги.

— Няма, Чико. Оставам.

Сребристите огледала се наредиха в неравна линия по цялото крайбрежие на хиляди мили на север и на юг. Не отразяваха ни една къща, ни едно дърво, ни една магистрала, ни една кола и дори нито един човек. Отразиха единствено спокойната луна и се разбиха на милиарди бляскави късчета покрай брега. После морето притъмня за известно време, приготвяше се да изкара нова линия огледала и да изненада двамата мъже, които седяха, гледаха, без да мигат, и чакаха.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.